

Deteriorarea echilibrului macroeconomic interne, cel mai semnificativ element generator de risc ridicat(sondaj)

Cele mai mari institutii de credit autohtone au identificat sase riscuri ridicate si patru riscuri moderate, iar deteriorarea echilibrului macroeconomic interne își mentine pozitia de cel mai semnificativ element generator de risc ridicat, potrivit Sondajului privind riscurile sistemice al Bancii Nationale a României.

"În România, conform Chestionarului privind riscurile sistemice, cele mai mari institutii de credit autohtone au identificat sase riscuri ridicate si patru riscuri moderate. Bancile au încadrat în categoria de riscuri sistemice ridicate urmatoarele elemente: deteriorarea echilibrului macroeconomic interne, riscul de nerambursare a creditelor contractate de catre sectorul neguvernamental, cadrul legislativ incert si impredecibil în domeniul financiar-bancar, riscul asociat provocarilor la adresa securitatii cibernetice si inovatiei financiare, riscul reducerii rapide a încrederii investitorilor în economiile emergente si riscul de intensificare a legaturii dintre sectorul bancar si sectorul public. Similar exercitiului anterior, deteriorarea echilibrului macroeconomic interne își mentine pozitia de cel mai semnificativ element generator de risc ridicat, fiind în continuare dificil de gestionat, dar cu o probabilitate de aparitie în scadere", se spune în document.

Conform sursei citate, nu se înregistreaza modificari substantiale privind nivelul curent al riscurilor, cu exceptia riscului privind lichiditatea sectorului bancar si a riscului privind cadrul legislativ incert si impredecibil în domeniul financiar-bancar. În ambele cazuri se remarca o scadere a probabilitatii de aparitie, care conduce la coborârea cu doua locuri în harta riscurilor a riscului de lichiditate (de pe locul sase pe locul opt) si trecerea acestuia din categoria de risc sistemic ridicat în cea de risc sistemic moderat, în timp ce riscul legislativ se mentine pe locul trei în harta riscurilor.

Din punct de vedere al importantei, o alta modificare se înregistreaza în cazul riscului reducerii rapide a încrederii investitorilor în economiile emergente, acesta coborând pe locul cinci în harta riscurilor (de pe locul patru anterior). Evaluările institutiilor de credit se situeaza în aceeasi directie cu rezultatele analizelor derulate de BNR. Conform acestora din urma, riscul sistemic privind tensiunile la nivelul echilibrului macroeconomic, inclusiv ca urmare a efectelor pandemiei COVID-19, este considerat cel mai important risc sistemic pentru stabilitatea financiara, fiind singurul evaluat drept sever. În plus, riscul privind incertitudinile la nivel global în contextul pandemiei COVID-19 si riscul de nerambursare a creditelor contractate de catre sectorul neguvernamental sunt evaluate la un nivel ridicat, asteptarile fiind de stabilizare pentru urmatoarea perioada.

În final, riscul privind accesul la finantare al economiei reale se afla în categoria riscurilor moderate, cu perspective de mentinere constanta a nivelului de risc în urmatoarea perioada.

"În primul trimestru al anului 2021, cresterea economica s-a situat la 2,9% (modificare trimestriala în termeni reali), dupa o contractie de 3,9% în 2020. Comisia Europeana estimeaza o crestere de 7,4% la sfârșitul anului, urmata de un avans de 4,9% în 2022. Spre deosebire de majoritatea statelor europene, în România spatiul fiscal de actiune a fost limitat semnificativ de politicile din perioada de expansiune economica, iar necesitatea implementarii masurilor economice de combatere a efectelor pandemiei a determinat o adâncire a deficitului bugetar (9,7% din PIB în anul 2020), coroborata cu majorarea datoriei publice în apropierea pragului de semnal (49,9% din PIB în aprilie 2021, în crestere cu 14,6 puncte procentuale fata de finele anului 2019). În acest context economic si financiar, se estimeaza o crestere a ratelor de nerambursare pentru creditele acordate sectorului neguvernamental; probabilitatea de nerambursare pentru perioada martie 2021 - martie 2022 fiind estimata la 4,8% pentru companiile nefinanciare", se arata în sondaj.

În ceea ce priveste riscul asociat cadrului legislativ se observa o diminuare a acestuia spre sfârșitul anului 2020.

Conform institutiilor de credit, riscurile sistemice care sunt clasate la un nivel moderat vizeaza: evolutiile din piata imobiliara comerciala, lichiditatea sectorului bancar, cresterea costului de finantare si riscul climatic. Cu exceptia riscului privind lichiditatea sectorului bancar, celelalte riscuri din aceasta categorie nu înregistreaza evolutii notabile de la exercitiul anterior, septembrie 2020.

La nivel european, contextul macroeconomic este caracterizat de un impact economic inegal generat de pandemia COVID-19, care a condus la o concentrare a riscurilor în unele sectoare si tari. Desi evaluarile bancare din zona euro s-au îmbunatatit, ramân provocari în ceea ce priveste rentabilitatea, iar institutiile financiare din zona euro se confrunta cu expuneri materiale la riscurile legate de clima. Cu toate acestea, finantarea durabila poate contribui la încurajarea unei tranzitii ordonate catre o economie cu emisii reduse de carbon. Astfel, principalele riscuri sistemice identificate la nivel european sunt urmatoarele: cresterea ratelor de dobânda ce poate releva vulnerabilitatile activelor riscante, provocari în crestere în bilantul sectorului nefinanciar, profitabilitatea bancara în scadere pe fondul expunerii ridicate la riscul de credit si cresteri suplimentare ale riscurilor de credit, de lichiditate si de durata aferente institutiilor nebancale.

BNR mentioneaza ca analiza este realizata pe baza raspunsurilor institutiilor de credit la Chestionarul privind riscurile sistemice. Sondajul este transmis celor mai importante 10 banci din sistem dupa valoarea activelor. Acestea detineau 87% din activele totale ale sectorului bancar în luna decembrie 2020. Chestionarul este adresat persoanelor cu atributii de conducere din cadrul departamentelor de administrare a riscului ale acestor institutii.